

Indholdsfortegnelse

Hvert 20. LO-medlem stavnbindes til jobbet 1

En Gallup-undersøgelse afslører, at fem pct. af LO-medlemmerne stavnbindes gennem konkurrenceklausuler.

Stor usikkerhed om fremtidens pensionsopsparing 3

Godt hver femt LO-medlem har besluttet sig til at ændre sin pensionsopsparing. Det får nu LO's formand Hans Jensen til foreslå en samlet kulegravning af hele pensionsområdet.

Holdningen:

Tryghed om den

nye efterlønslov 5

Af LO's formand Hans Jensen

Dansk erhvervsliv risikerer

at gå glip af grønt boom 7

Ny LO-rapport peger på behovet for en ny og sammenhængende grøn erhvervs politik i Danmark. Det vil kunne føre til nye vækstområder og mange nye arbejdspladser.

Konkurrenceklausuler

Mange LO-medlemmer stavnbindes til jobbet

Ved at kræve at lønmodtagere skriver under på en konkurrenceklausul forhindrer mange arbejdsgivere effektivt lønmodtagerne i at skifte arbejde. Hvert 20. LO-medlem har skrevet under på en sådan konkurrenceklausul, viser en Gallup-undersøgelse. Lidt færre har skrevet under på, at de i en periode ikke må udføre arbejde for deres tidligere arbejdsgivers kunder eller leverandører. LO mener, at klausulerne anvendes i for stort omfang og vil nu arbejde for, at området reguleres gennem lovgivning - eventuelt gennem en helt ny lov om lønmodtagernes rettigheder på arbejdsmarkedet

Han havde gennemført en jobsamtale med en konkurrerende virksomhed. Da det kom hans arbejdsgiver for øre kom reaktionen prompte: En fyreseddel. Begrundelse: Overtrædelse af konkurrenceklausulen i ansættelseskontrakten.

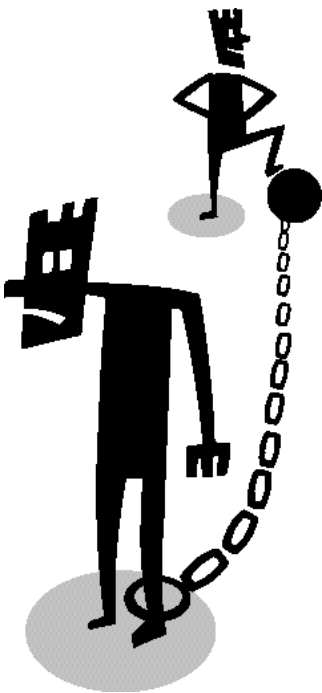
Et andet eksempel kan findes i de mange hjemmeservicefirmaer, hvor KAD-medlemmer tvinges til at skrive under på, at de ved jobskifte ikke må arbejde for konkurrerende virksomheder - eller arbejde for kunder, der kunne tænkes at følge med den ansatte til den nye virksomhed.

En undersøgelse, som Gallup-Analyseinstituttet har gennemført for LO's Nyhedsbrev UDSPIL, viser overraskende, at langt flere LO-medlemmer end forventet i dag har skrevet under på en konkurrence- eller kundeklausul.

Funktionærloven revideres men ikke Aftaleloven

Hele fem pct. af LO-medlemmerne har i dag en konkurrenceklausul indskrevet i deres ansættelsesvilkår. Lidt færre - ca. tre pct. - har skrevet under på en såkaldt kundeklausul. Med andre ord er hvert 20. LO-medlem stavnbundet til sin arbejdsgiver og kan kun skifte job ved at skifte branche eller vente i så tilpas lang tid, at klausulen ikke har gyldighed længere.

Funktionærlovens bestemmelser om konkurrenceklausuler står umiddelbart over for en revision, så det i fremtiden ikke længere er omkostningsfrit for arbejdsgivere at stavnbinde medarbejdere. Som noget nyt ventes Funktionærloven også at komme til at indeholde regler om kundeklausuler. Arbejdsministeren forventes allerede i denne måned eller starten af februar at fremsætte et ændringsforslag til Funktionærloven. Men på hele aftale- og timelønsområdet er der ikke tanker om at gennemføre en stramning af reglerne. I dag er regler omkring anvendelse af konkurrenceklausuler på timelønsområdet reguleret af Afta-

leloven. Det betyder, at mange LO-medlemmer fortsat må leve med konkurrence- og kundeklausuler i deres ansættelsesvilkår.

Gallup-undersøgelsen, der er gennemført som telefoninterview blandt 500 privatansatte LO-medlemmer, viser en tendens til, at det er de bedst uddannede LO-medlemmer, der må leve med konkurrenceklausuler. Men undersøgelsen afslører, at hele fire pct. af "arbejderne" også har konkurrenceklausuler - i undersøgelsen er arbejdere defineret som lønmodtagere uden højere uddannelse og som ikke er ansat efter Funktionærloven.

- Det er overraskende, at så mange LO-medlemmer i praksis er stavnsbundet til deres arbejdsgiver. Nok lyder fem pct. ikke af meget, men der trods alt tale om 60-70.000 LO-medlemmer. Og som reglerne om konkurrenceklausuler er skruet sammen i dag, er det alt for mange, siger LO's næstformand Tine Aurvig Brøndum i en kommentar til undersøgelsen. Hun fortsætter:

- Når vi hører om KAD-medlemmer, ansat i hjemmeservicevirksomheder, der bliver tvunget til at skrive under på konkurrenceklausuler, virker det i mistænkelig grad som om mange arbejdsgivere bruger konkurrenceklausulerne til at fastholde medarbejderne. Og det er i strid med lovgivningen.

Ifølge loven må arbejdsgivere bruge konkurrenceklausulerne for at beskytte sit forretningsgrundlag mod en urimelig konkurrence, der kan opstå, hvis en anden arbejdsgiver "køber" kernemedarbejdere. Men klausuler kan ikke anvendes til at fastholde medarbejdere.

Ny samlet lovgivning

LO's næstformand mener, at det kan virke underligt, at regeringen nu fremsætter et ændringsforslag til Funktionærloven, der fører til strammere regler uden at sikre alle de LO-medlemmer, der ikke er funktionærer.

- Det er urimeligt med en sådan forskelsbehandling. Men det er ikke tilstrækkeligt blot at se på reglerne om konkurrence- og kundeklausuler. Det er en god lejlighed til at få set på lønmodtagernes rettigheder på arbejdsmarkedet som en helhed og måske få samlet de mange forskellige love i én ny lov, der dækker hele arbejdsmarkedet, slutter Tine Aurvig Brøndum.

Yderligere information:

LO-konsulent Pernille Leidersdorff-Ernst på telefon 35 24 60 45

Yderligere kommentarer:

LO's næstformand Tine Aurvig Brøndum på telefon 35 24 60 00

Nye efterlønsregler |

Stor usikkerhed om fremtidens pensionsopsparing

Godt hvert femte LO-medlem har besluttet sig for at ændre deres pensionsopsparing. 25 pct. af de LO-medlemmer, der vil ændre sin pensionsopsparing, har besluttet sig for at standse helt med opsparingen. Andre 37 pct. har besluttet sig til at ændre opsparingsform. Det er nogle af de virkninger, som de kommende pensions- og efterlønsregler vil få, viser Gallup-analyse. LO ønsker hele pensionsområdet kulegravet, så der kan skabes tryghed og sikkerhed for lønmodtagernes pensionsopsparinger

Pinsepakke og finanslovforliget betyder, at mange LO-medlemmer er blevet meget usikre på, hvordan de bedst og mest sikkert sparer op til alderdommen. Det viser en Gallup-analyse foretaget på baggrund af telefoninterview blandt 899 LO-medlemmer under 60 år. Undersøgelsen viser, at 22 pct. af LO-medlemmerne på baggrund af ændringerne i pensions- og efterlønsreglerne har besluttet sig til at ændre deres pensionsopsparing.

Især to forhold kan være med til at ændre lønmodtagernes vilje til opsparing. I kølvandet på et turbulent forår på arbejdsmarkedet gennemførte regeringen sidste år Pinsepakken, der fremover gjorde det mindre attraktivt at spare op til alderdommen på en kapitalpensionsordning. Dernæst betød finanslovsforliget i december store ændringer i pensions- og efterlønsreglerne. Først og fremmest de nye modregningsregler i efterlønnen kan have fået mange LO-medlemmer til at se mere kritisk på deres pensionsopsparing.

Af de resterende ca. en mio. LO-medlemmer har 14 pct. ikke en privat pensionsopsparing, mens 60 pct. ikke har foretaget nogle ændringer.

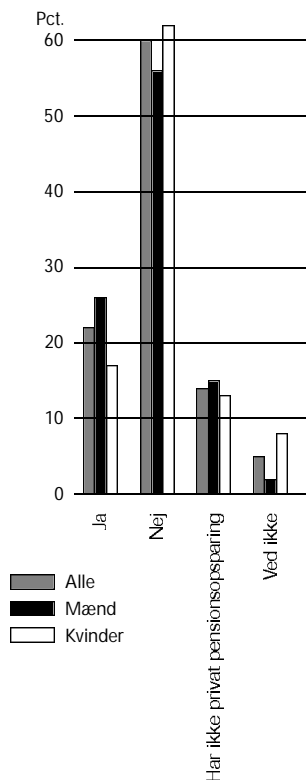
Det er i særdeleshed ændringer i opsparingsformen, som flest LO-medlemmer har foretaget. Hele 37 pct. af de medlemmer, der allerede har besluttet sig for at foretage ændringer, har ændret opsparingsformen. Det betyder sandsynligvis, at folk skifter fra kapitalpension til ratepension.

Usikkerhed får mange til helt at standse pensionsopsparing

Men 25 pct. af de LO-medlemmer, som har bestemt sig for ændringer, vil helt standse med indbetalingerne til privat pensionsopsparing. Herudover har ni pct. bestemt sig for at spare mindre op, mens 13 pct. vil betale mere. 14 pct. har endnu ikke bestemt sig for, hvordan de vil ændre deres pensionsopsparing.

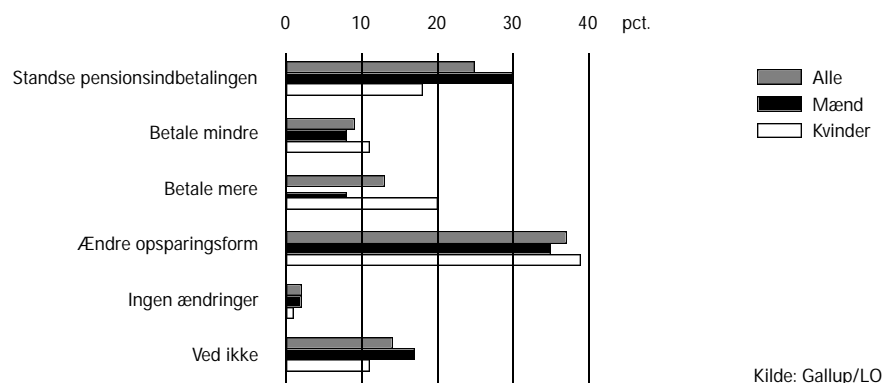
- Undersøgelsen viser med al ønskelig tydelighed, at de mange forandringer, som 1998 bød på, har formået at skabe en betydelig usikkerhed blandt lønmodtagerne. Mange har sikkert stillet sig spørgsmålet, om det nu også kunne betale sig at spare op til alderdommen, siger LO's formand Hans Jensen i en kommentar.

Pct. som på baggrund af nye regler for pensionsopsparing og efterlønsregler har besluttet sig for at foretage ændringer i pensionsopsparing.

Kilde: Gallup/LO

Ændringer som de adspurgte har besluttet sig for at foretage i forbindelse med pensionsopsparing.

Flere mænd end kvinder vil ændre sin opsparing

Usikkerheden om pensionsopsparingen slår også igennem, når der ses på, hvordan mænd og kvinder vil ændre deres pensionsopsparing. Lidt mere end hver fjerde mandlige LO-medlem har besluttet sig for at ændre sin pensionsopsparing. Og hver tredje af dem vil helt standse indbetalingerne til pensionsformål. 17 pct. af de kvindelige medlemmer vil ændre i opsparingen. Men de vælger knap så drastiske ændringer. Blot 18 pct. vil nemlig standse pensionsindbetalingerne helt. Til gengæld vil hver femte indbetale mere, mens 11 pct. vil betale mindre ind til pensionsopsparingen. 39 pct. af kvinderne vil ændre opsparingsformen, mens 11 pct. endnu ikke har taget stilling til, hvordan ændringen skal se ud.

Ses der på alder, afsløres det, at det især er de 50-59 årige LO-medlemmer, der vil foretage ændringer i deres pensionsopsparing. 27 pct. i denne aldersgruppe har allerede besluttet sig for at foretage ændringer i modsætning til blot seks pct. af de 15-24 årige og 22 pct. blandt de 25-39 årige.

Blandt 50-59 årige medlemmer, der har besluttet sig for at ændre deres pensionsopsparing, vil hele 44 pct. standse indbetalingen helt. Blandt de øvrige LO-medlemmer er der en klar tendens til at ville ændre opsparingsformen fremfor at afvikle deres opsparing.

Behov for kulegravning

Den store usikkerhed om fremtidens pensionsindbetalinger får nu LO's formand Hans Jensen til at foreslå regeringen at igangsætte et treparts-samarbejde, der kan kulegrave hele pensionsområdet.

- Det er bekymrende, at mange LO-medlemmer er blevet så usikre på pensionsopsparingen. Derfor ser jeg gerne, at regeringen hurtigst muligt nedsætter et udvalg, der skal kulegrave hele pensionsområdet og komme med langtidsholdbare forslag, der kan sikre

den enkelte lønmodtager tryghed og sikkerhed for sin opsparing. Lønmodtagerne har oplevet mange nye politiske indgreb og regelændringer i løbet af det sidste års tid. Det har for mange betydet, at overblikket er skredet. Et sådant udvalg bør ikke blot se på den økonomiske side af sagen. Pensionsopsparingen skal naturligvis også ses i sammenhæng med udviklingen i arbejdsmarkedspensionerne, tilbagetrækning fra arbejdslivet og en aktiv seniorpolitik, siger Hans Jensen og slutter:

- Målet må først og fremmest være at skabe den nødvendige sikkerhed og tryghed for den enkeltes opsparing. Men pensionsspørgsmålet skal understøtte den aktive arbejdsmarkedspolitik, der også har som mål at skabe flere individuelle tilbagetrækningsordninger.

Yderligere oplysninger: LO-konsulent Claus M. Mikkelsen på telefon 35 24 60 38
Yderligere kommentarer: LO's formand Hans Jensen på telefon 35 24 60 00

Holdningen

Tryghed om den nye efterlønslov

Af LO's formand Hans Jensen

Helt som forventet har medierne nu påbegyndt slagsmålet om den nye efterlønslovgivning. Problemet med debatten er, at ingen på nuværende tidspunkt kender det konkrete lovforslag - og derfor kommer den til at stå som påstand mod påstand. Politikerne har et selvstændigt ansvar for, at debatten finder sted på et grundlag, som ikke øger utrygheden om den nye efterlønsordning.

Det gælder også debatten om en efterlønskonto. Her er det for LO vigtigt at holde fast i målet med efterlønskontoen fremfor en debat om, hvem der har vundet eller snydt.

Udgangspunktet for den personlige efterlønskonto var finanslovspartiernes aftale om at udskille efterlønskointingentet fra kontingentet til arbejdsløshedsforsikringen. LO var modstander af den adskillelse, men når et så stort flertal har besluttet sig for at opkræve efterlønskointingentet i en særlig ordning, så mener vi også, at man må tage konsekvensen af det. Det handler om at yde de mennesker, der positivt beslutter sig for at betale efterlønskointingent, sikkerhed for, at man får det indbetalte kontingent tilbagebetalt, hvis man af forskellige grunde afskæres fra at få efterløn. Derfor ønsker LO selvfølgelig, at det både registreres, hvor meget der er indbetalt, og at det lovfæstes, under hvilke forudsætninger man kan få beløbet tilbagebetalt.

LO har aldrig ønsket, at efterlønskontoen kan sammenlignes med en almindelig opsparingsordning i en bank, hvor man kan trække beløbet ud under alle forhold. Men det ind-

betalte beløb skal tilbagebetales, hvis man personligt afskæres fra muligheden for at drage nytte af efterlønsordningen.

Det handler om at skabe tryghed for dem, der beslutter sig for at fortsætte med at betale efterlønskontingent.

Der er allerede nu skabt sikkerhed for, at beløbet tilbagebetales, hvis man bliver førtidspensioneret på grund af sygdom eller invaliditet, eller hvis man dør. Allerede i det forhold ligger der jo, at man har skabt grundlag for en personlig efterlønskonto. Men LO ønsker også, at det i lovgivningen fastslås, at hvis man af andre årsager uden egen skyld mister retten til at opnå efterlønsordningen, hvis ordningen helt afskaffes, ja så skal beløbet også tilbagebetales.

LO tror ikke på, at ordningen afskaffes, i så lang tid vi overhovedet er i stand til at forudsige udviklingen. Derfor mener vi ikke, at det burde være uoverkommeligt for de mange politiske partier, der står bag ved ordningen, at medtage et krav om tilbagebetaling, hvis ordningen afskaffes.

Vi ønsker også, at beløbet registreres og bekendtgøres over for den enkelte lønmodtager, som indbetaler efterlønskontingentet, og det kan passende ske som led i den årlige opgørelse over, hvor meget der er indbetalt til efterlønsordningen i forbindelse med skatteopgørelsen. Der er jo tale om en registrering af beløbet, der er indbetalt inden for det sidste år, og hvor meget der er indbetalt alt i alt. Vi skal jo i forvejen registrere den anciennitet, folk har som medlem af efterlønsordningen.

Spørgsmålet om efterlønskontoen er ikke et spørgsmål om en garanti, der er ydet til LO. Det må for politikerne være konsekvensen af, at man nu har besluttet sig for, at efterlønskontingentet er individuelt, og ikke hænger sammen med kontingentet til arbejdsløshedsforsikringen. Det store brede politiske flertal forsikrer jo over for hinanden, at der nu er tale om fremtidssikring af efterlønsordningen. Hvis det er tilfældet, så er spørgsmålet om den personlige efterlønskonto kun at tage konsekvensen af det, som forligspartierne selv har villet med den nye ordning, og dermed skaber man tryghed om den nye efterlønslov.

Dansk erhvervsliv risikerer at gå glip af grønt boom

Danmark har behov for en sammenhængende grøn erhvervspolitik. Det er kernen i en omfattende LO-rapport, som blev offentliggjort i går på en konference i København. Andelen af grøn produktion og forbrug er for lille. Vi risikerer at miste arbejdspladser og nye grønne vækstområder. En mulig vej er, at regeringen ned-sætter en kommission, der som mål skal have etableringen af en grøn erhvervspolitik

Danmark opfattes ofte som et land, hvor økologi og miljøbevidsthed har gode kår. Men en ny LO-rapport med titlen "Grøn Erhvervspolitik" stiller spørgsmål til dette billede af Danmark som et grønt foregangsland.

Blot fem pct. af fødevarerne i vore forretninger er økologiske. Et yderst forsigtigt skøn afslører, at samtlige grønne erhvervspolitiske støtteordninger blot udgør otte mia. kr. om året. Set i forhold til den samlede danske omsætning på 1.700 mia. kr. udgør den danske satsning blot 0,4 pct. af omsætningen. Og så er der ovenikøbet tale om en erhvervspolitisk satsning, der er spredt ud over tre ministerier, nemlig Miljø- og energiministeriet, Erhvervsministeriet og Fødevareministeriet.

I rapporten, som blev offentliggjort på en erhvervspolitisk konference i går i København, bliver det slået fast, at der eksisterer et stort potentiale for grønne industriprodukter og tjenesteydelser. Det taler for, at Danmark kunne opbygge en niche i konkurrence med udlandet, hvor der blev satset hårdt på forskning og udvikling. Denne niche er vigtigt, da stort set alle eksisterende og fremtidige industriprodukter på markedet i stigende grad bliver tvunget til at inddrage et miljøaspekt i fremstilling og distribution.

Fokus på grøn erhvervspolitik

Gevinsten ved at være først på markedet med miljørigtige teknologier og produkter er først og fremmest, at det bliver lettere for dansk erhvervsliv at fastholde arbejdspladser. Men der eksisterer et stort potentiale, der fremover kan skabe mange nye arbejdspladser.

Rapporten fastslår, at den grønne erhvervspolitiske indsats bør tage højde for den særlige danske erhvervsstruktur, der er præget af mange små- og mellemstore virksomheder, som indgår i den internationale arbejdsdeling som underleverandører eller producenter af halvfabrikata. En grøn erhvervspolitisk satsning skal derfor også være i stand til at skelne mellem de konkrete produkter og fremstillingsprocessen, så danske virksomheder kan sikre et mindre ressourceforbrug og skabe en fokus på produkternes livscyklus.

Bedre samordning nødvendig

Et af problemerne i dansk erhvervs politik er i dag, at det grønne aspekt ikke er tilstrækkeligt indarbejdet. Myndighederne taler måske heller ikke altid samme sprog. Hertil kommer, at den grønne erhvervs politiske satsning økonomisk set godt godt kunne være større.

På LO's konference blev en bedre koordinering på hele det grønne erhvervs politiske område debatteret. Men koordinering af eksisterende erhvervs politiske støtteordninger gør det ikke alene. Der er behov for en formulering af en helt overordnet målsætning, som kan styre Danmark ind på endnu grønnere kurs end i dag.

Det kunne gennemføres gennem en Grøn Erhvervs politisk Kommission, hvor ministerierne sammen med erhvervs livets og arbejdsmarkedets organisationer var repræsenteret. Det kunne være et værktøj, der kan være med til at skabe et effektiv grøn erhvervs politik, der satte sig spor ikke alene i miljøet og de produkter, vi producerer i landbruget og industrien. Men også i selve organiseringen af arbejdet og fremstillingsprocesserne. Under alle omstændigheder tegner LO-rapporten et billede af en et område, hvor Danmark kan skabe grøn vækst og mange nye arbejdspladser. Men det er et centralt budskab, at det skal koordineres bedre og mere tværgående end tilfældet er i dag. Det handler om sikring af den danske konkurrenceevne, nye vækstmuligheder - og nye arbejdspladser.

Rapport "Grøn Erhvervs politik" kan fås ved henvendelse til LO's pjeceafdeling

Yderligere information:

LO-konsulent Karen Stokholm Banke på telefon 35 24 61 36

Yderligere kommentarer:

LO-sekretær Marie-Louise Knuppert på telefon 35 24 60 00